N°. 2329. 1854.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven*, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 21 DECEMBER.

AMSTERDAM, 20 December.

De beraadslagingen over de Begrooting zijn, na 23 langdurige zittingen, ten einde geloopen. Er is veel gesproken, maar weinig belangrijks behandeld. De algemeene beraadslagingen waren nooit heftiger dan dit jaar; zij waren tevens nooit minder van gewigt. Zoowel de aanval der oppozitie, als de verwering der Regering had meer den schijn van een strijd van personen, dan een kamp van beginselen te zijn. Herhaaldelijk is het ons voorgekomen, dat de kamp van beide partijen ongelukkig was. Ongelukkig onder twee opzigten, omdat aan hartstogt besteed werd wat aan gewigt ontbrak, en omdat — het onvermijdelijk gevolg van zulken strijd — het ministerie werd verzwakt, zonder dat daardoor meerder kracht aan de oppozitie werd gegeven. De partijen zijn door elkander geloopen. Zulks is meer bepaaldelijk uitgekomen bij de Begrootingen van Marine en Oorlog, twee Begrootingen, die het minst verdienden verworpen te worden. Intusschen, de Begrooting van Marine schijnt te zijn gevallen door een intrigue, uit den boezem van het ministerie-zelf uitgegaan, althans de vrienden van het ministerie hebben haar afgestemd, onder voorwendsels dat de minister geen stelsel had, maar met der daad, omdat de Begrooting *te laag* was. Men wilde den minister geen tijd gunnen, om zijn ingesteld onderzoek omtrent het stelsel van scheepsbouw, dat voor ons land zal moeten worden aangenomen, ten einde te brengen. Een nieuwe minister zal zulk een systeem moeten inprovizeeren, of wel, [illegible] moeten voortgaan op het onderzoek, door den [illegible] ingesteld. In 't laatste geval zal de verwerping van de Begrooting geen ander rezultaat leveren, dan dat in het departement een ander dan de heer Enslie plaats neemt, om te genieten van de vruchten van zijn arbeid. In het eerste geval mag men zich op teleurstellingen voorbereiden, die zich zullen doen gevoelen door aanzienlijke verliezen in de schatkist, aan te vullen door de belastingschuldigen. Wat de Begrooting van Oorlog betreft, genoegzaam de gansche Kamer, de ministerieelen en de oppozitie, waren het genoegzaam éêns omtrent twee punten. Allen ten naasten bij, zoo niet allen, hebben de Begrooting voor 1855, hoe hoog het cijfer dan ook ware, onbestreden laten staan. Niemand, misschien een of ander enkel lid uitgezonderd, heeft het aangevraagde cijfer voor 1855 afgekeurd. Op dat punt was de Kamer eensgezind. Er was een ander punt, waaromtrent insgelijks genoegzaam de gansche Kamer overeenstemde, dat de Begrooting voor 1855 namelijk niet noch kon zijn een normaal cijfer. Als men dat cijfer nu ongedeerd liet, het was om de *buitengewone omstandigheden*. Die buitengewone omstandigheden hadden eene tooverkracht zoowel voor den heer Thorbecke als voor den heer van Nispen. Alléén aan de buitengewone omstandigheden was het toe te schrijven, dat de Kamer eenpariglijk het cijfer der Begrooting, voor 1855 aangevraagd, niet veroordeelde. Allen, ministerieelen en opposanten, deden goed uitkomen dat het hooge cijfer slechts als een buitengewoon cijfer werd beschouwd. Zij waren 't eens dat het voor een normaal cijfer, in gewone omstandigheden, te hoog zou zijn. Er was alzoo geen verschil omtrent de Begrooting voor 1855 tusschen oppozitie en ministerieelen. Ook was er geen verschil, eene enkele uitzondering niet medegerekend, omtrent de meening dat het cijfer als normaal te hoog is. De vraag was dus alleen of men de Begrooting, die men niet te hoog achtte, zou afstemmen, omdat de minister haar had willen doen doorgaan voor eene normale Begrooting, alhoewel hij later nogtans had verklaard, dat zij was toe te schrijven aan de buitengewone omstandigheden. Eene kleine meerderheid heeft begrepen zulks niet te moeten doen, en zij heeft wel gedaan. Het is het oogenblik niet om eene Begrooting van Oorlog te verwerpen, als die Begrooting niet te hoog is; zoomin als het oogenblik geschikt was om den minister van Marine te laten vallen. Er was hier geen spraak van systeem noch organizatie. Er kan daarvan geen spraak zijn, de *Grondwet* heeft het te regt gezegd, zoolang de wetten op de schutterijen en de militie niet gemaakt zijn. Zoolang die beide wetten ontbreken zal elke Begrooting van Oorlog slechts een provisioneele zijn, en noch de minister, noch de Kamer, noch de oppozitie is bij magte, om vóór het tot stand brengen dier wetten, omtrent de definitieve organizatie onzer legermagt voorstellen te doen. Van daar dat de strijd over de Begrooting van Oorlog ontaard is in eene woordenzifterij, dat om dien woordenstrijd, en dat deze Begrooting door verscheidene leden is afgestemd, alhoewel zij het hooge cijfer voor deze Begrooting niet afkeurden.

De *Nederlander* schijnt het zich nu eenmaal voor vast in het hoofd gezet te hebben om, overal en altijd de rol te spelen van den ridder van de droevige figuur.

Bij elke groote gebeurtenis, die in de rij der dingen te voorschijn treedt, zegt hij een woordje, maar hij doet het als zaakwaarnemer, bij prokuratie, en maakt zich belagchelijk.

Let maar eens op.

In het kamp der »grenzelooze verwarring", waar de boel zoo deerlijk over hoop ligt en de rook nog niet is weggetrokken van het »aandoenlijk" protesten-bombardement tegen Groningen (het Sebastopol der Nederlandsche ongeloovigheid), ziet men den *Nederlander* al sluipende naar voren treden.

De papieren kwakzalvershoed van het Protestantismus — kort geleden zoo geestig nog aangeduid door den *Katholiek* — dekt zijn »edel voorhoofd". Maar de hoed mist zijn bel, in den jongsten strijd, waarschijnlijk door een brutalen Meyboomiaan, er uitgesneden, zoo als in de dagen der hoeken en kabeljaauwen meermalen placht te geschieden; overigens is de hoed op »eigenaardige" wijze verbogen in het fatsoen van ik en weet niet wat. Hij houdt hem stevig vast met beide handen, want er is nog al wat wind, en hij schopt intusschen met den voet e n hoop gruis over de palli-aden heen.

Wat gaat hem aan?

Zou Hofstede de Groot nog eens in den Haag komen preken? Is er een nieuwe Dr. Meyboom op weg naar Amsterdam? Is broeder Beets weder van oordeel dat men ook ministers en professoren, al zijn zij onpiëtistiesch, niet mag belasteren? Moet er andermaal eene gereformeerde exkommunikatie van stapel loopen? Is er eene nieuwe ligting van »getrouwe" leeraars op marsch tegen Groningen? Niets van dat alles. Maar er is een woord vernomen, dat voor de geheele wereld de gewigtigste gevolgen zal hebben, en nog grooter verwarring dreigt uit te storten in het kamp der reeds zoo »grenzelooze verwarring".

De Stedehouder van Christus op aarde sprak — en de Katholieke Kerk heeft een stap voorwaarts gedaan!

Den *Nederlander* stolt het bloed in de aderen van schrik. Wat zal hij nu gaan beginnen? Om een nieuw Aprilrumoer te verwekken, daar valt niet meer aan te denken. Bij dat van anno 1853 heeft hij zijn krediet glad verloren, en ieder moment nog ziet hij de vrome veêren, waarmede hij het rumoer beplakt heeft, over den grond stuiven. Er moet evenwel iets gedaan worden tegen Rome van wege de »vrienden", opdat het nageslacht wete hoe dapper zij ook tegen dien rotsmuur gevuurd hebben.

Maar wat? ja, *that is the question.* Een Amsterdamsch eindprotest, zou hier stellig nog minder helpen, dan het geholpen heeft tegen Dr. Meyboom, die maar deftig zijn gang gaat en vast zijn hof bij de dames maakt; een kunstmatig predikanten-adres als tegen de synodale kommissie, die er ook al bitter weinig om geeft, zou op het Heilig Kollegie wel niets geen invloed hebben; en om midden in den winter *messire* Elout weer naar Italië te zenden, om den Paus er over te gaan spreken, dat kan ook niet; want Elout zou toch maar weer te — laat komen, en daarenboven, hoe kwam men nu voor *messire* aan reisgeld....?

De *Nederlander* heeft dit alles wel overwogen en ingezien dat hij maar moest te werk gaan op zijn oude manier, met citaten te leveren. Hij heeft dus weder links en regts rondgegrepen, en ziet, daar waaijen de citaten ons om de ooren.

En wat zijn nu die citaten? Wat anders dan matte kogels; neen, nog niet eens; maar het uitgebrande ontuig der bommen, die de ongelukkige artilleristen uit de benden der revolutie en van het rationalismus over de Eeuwige Stad hebben heen geworpen, zonder een torenspits te beleedigen, zonder een rotssplinter mede te nemen, en die de *Nederlander* nu opraapt uit het slijk, en heel bedaard met een regeltje van zijn hand er aangebonden de lucht weêr inwerpt.

't Is belagchelijk.

Nog naauwelijks is de *Nederlander*, als gereformeerd theologant, uit den zadel geworpen, of hij staat weder aan de andere zijde als doctor in de katholieke theologie op de beenen, om in dat karakter nu niet meer dr. Meyboom, (die hem te gaauw is) maar den Paus de les te lezen. Op het terrein van zijn eigen kerkje, heeft hij zich heesch geschreeuwd, voor wat hij de leer van dat kerkje noemt, en hij heeft de nachtwachtklep geslagen tegen het ongeloof; maar ach, het ongeloof heeft hem uitgelagchen en alleen laten staan, — en nu keert hij zich eensklaps om, en steekt zijn booze pennen op tegen de Katholieke Kerk. Hij plaatst zich nu vlak aan de andere zijde, en tast bij ons het dogma, het geloof, de belijdenis aan, kortom alles wat hij tegen zijne gereformeerden zoo even nog met hand en tand verdedigde, al was het dan ook zeer gebrekkig. Met zijne »vrienden" roept hij zijn gereformeerd kerkje toe: »gij zijt een prooi van openbaar onregt, van openbare onzedelijkheid en logen", want gij gelooft niet meer aan de Dortsche vaderen — en terzelfder tijd heet het van de Katholieke Kerk, dat zij door »ongeloof en onverschilligheid" vergaat, juist omdat zij gelooft, en dat met onwankelbare trouw, wat men in het kerkje der »openbare onzedelijkheid" niet gelooft. 't Is zeer »eigenaardig" en strijdt niet met de antecedenten der »vrienden".

Een zet vooral is onbetaalbaar. De *Onbevlekte Ontvangenis* der H. Maagd, wordt — volgens den *Nederlander* — door de uitnemendste Christenen, en daaronder Roomsch-Katholieken, voor een Godslastering verklaard. Waar zou onze groote theologant die verklaring hebben opgedolven? waar anders dan bij de voltairianen van het *Journal des Débats* of van den *Siècle;* want in een oogenblik van wanhoop kan men alles gebruiken. De *Nederlander* vergunne ons echter dat ook wij, op het voorbeeld zijner eigen geloofsbroeders, hem op het gebied der theologie voor onbevoegd en onbekwaam aanzien. 't Is akelig op een guren winterdag bij een koude kagchel te zitten, maar 't is nog akeliger den *Nederlander* te hooren theologizeeren, over hetgeen wij, om katholiek te zijn en te blijven, moeten gelooven. Ja, dan is het ons als hoorden wij Mephistofeles, in Göthes Faust, met den student redekavelen over de hoogere dingen des levens.

De *Nederlander* meent heel veel bijzonders te zeggen door eenige regelen uit een werk van Vinet aan te halen. Vinet, dus beweert hij vooraf — wordt ook door Katholieken voor een der »billijkste protestantsche beoordeelaars gehouden" (waarvan wordt niet gezegd) en hoor nu eens — roept de *Nederlander* — wat die man schreef over de Maria-dienst, die men voor zoo onschuldig uitgeeft. Terstond volgt er een citaat dat er alles behalve vriendelijk uitziet. Daar we Vinet, met al zijn billijkheid toch volstrekt niet als autoriteit *en matière de religion* erkennen, zooals de *Nederlander* gewoon is te doen, die aan de protestantsche autoriteit van den Bijbel, maar nooit genoeg heeft — zullen we ons de moeite besparen zijne woorden die kant noch wal raken, hier af te schrijven. — Vinet, we zeggen het gaarne — was een man die de diepte van Duitschland aan het bevallige en heldere van Frankrijk wist te paren, en die zeer vele uitmunde bladzijden heeft geschreven, waarop wij dikwijls het oog vestigen; — mits ze maar niet eerst door den trechter van den *Nederlander* zijn gewrongen — doch zulks neemt niet weg dat wij de dwalingen en inconsequentiën niet zouden opmerken, waarin Vinet telkens vervalt als hij het waagt, met zijn menschelijk protestantsch beginsel, het goddelijke beginsel der Katholieke Kerk te meten.

Nadat het citaat geleverd is, zet de *Nederlander* een allerbedenkelijkst gezigt, en vraagt met een diepe verzuchting:

»Wat zou Vinet wel gezegd hebben als hij het feest der *Onbevlekte Ontvangenis van Maria* beleefd had?"

Wij weten het niet en de *Nederlander* weet het ook niet; maar dit kunnen wij hem verzekeren, dat, als

Rome gesproken heeft, niemand onzer zal vragen: wat zou Vinet er van gezegd hebben? Hoe krijgt toch de *Nederlander* het in zijn hoofd, met zulk een dwaze vraag tot ons Katholieken te durven naderen. Doch hoe het zij, Vinet rust in zijn graf — zijn geest, zoo wij hopen, juicht bij God, over de erkenning, ook op aarde door Christus Kerk, van de *Onbevlekte Ontvangenis* Zijner H. Moeder — en we zouden den *Nederlander* welmeenend raden, die rust niet te storen en die nagedachtenis niet te beleedigen, door hem in den dooden mond, die eenmaal beter dingen sprak, zulk een onzinnige taal te leggen, als de Parijsche *Espérance* verkoopt.

Zoo staat dan de *Nederlander* weêr, waar hij reeds zoo dikwijls heeft gestaan als het de Katholieke Kerk goldt, op ééne lijn met de groote raddraaijers van het ongeloof, die den bodem van Europa in allerlei rigtingen trachten om te woelen. Eene eervolle plaats voorwaar voor het piëtistische blad, dat met zijn *religion de routine*, bij alle quæstiën, ook die hem niet aangaan, uit den hoek komt schieten en de Jakobijnen de hand reikt om met hen meê te dansen.

We hebben den *Nederlander* veel dwaze coupen zien doen, maar zijn keffen tegen het dogma der Onbevlekte Ontvangenis van de H. Maagd, geeft hem het air van iemand die ten einde raad is en een onvermijdelijken dood voor oogen ziet. Welk een onzinnigheid! een blad dat van zijn eigen kerkleer geen enkele definitie weet te geven, die door twee menschen wordt aangenomen, koestert den waan met een paar cynismen uit den vreemde het geloof van cenige duizende Katholieken aan het wankelen te zullen brengen omtrent 's Paussen onfeilbare oppermagt in geloofszaken.

De *Nederlander* is even als het doode paard, in den *Orlando furioso*, dat maar voort, voort, altijd voort blijft loopen.....

Ontwerp van wet op het lager en middelbaar onderwijs.

XVIII.

Het 10e art. der wetsvoordragt is het eerste, dat wij onbesproken mogen laten. De redaktie van dat artikel, bepalende dat »Onder de benaming »onderwijzer" deze wet zoo mannelijke als vrouwelijke verstaat," zou, 't is waar, voor eenige wijziging vatbaar zijn: wij hebben daar echter niet op aan te dringen; de Regering moet weten of het haar voegt aan spotternij ten doel te staan. En wat den inhoud-zelven van dat art. aangaat, dat de onderwijzeressen in alle opzigten op ééne lijn plaatst met de onderwijzers, dat haar, met dezen, aan eene en dezelfde wetgeving onderwerpt, dat aan haar dezelfde, en geene andere eischen doet dan aan de onderwijzers, dat haar onderwijs en haar gedrag op dezelfde wijze en door dezelfde personen doet inspekteeren en kontroleeren, door welke het onderwijs en het gedrag der onderwijzers geïnspekteerd en gekontroleerd wordt — wat den inhoud van dat artikel aangaat, veel, zeer veel zou daarover en daartegen in het midden zijn te brengen. Doch, bedenkende dat onze aanmerkingen voorshands hier bij slechts weinigen ingang zoude hebben, en, bij de behandeling van deze wetsvoordragt, tot geene praktische rezultaten zouden kunnen leiden, zoo willen wij ze liever geheel terughouden, om daarop later, ten meer geschikten tijde, opzettelijk terug te komen.

Evenmin behoeft over art. 11 in het breede uitgeweid te worden. Het geeft slechts tot eene enkele vraag aanleiding, welke wij ons zullen veroorloven, na het art.-zelf opgenomen te hebben. Het luidt aldus:

»Tot het geven van lager of middelbaar onderwijs in bijzondere scholen of in de woningen der ingezetenen wordt vereischt het bezit:

»*a*, eener acte van algemeene toelating;

»*b*, van gelijk getuigschrift van goed zedelijk gedrag als bij art. 8, lit. *b*, is vermeld;

c, van een bewijs dat beide deze stukken door burgemeester en wethouders der gemeente, waar het onderwijs zal gegeven worden, zijn gezien en in orde bevonden.

»Het bezit der stukken is geen vereischte voor hen, die slechts aan kinderen van één gezin lager of middelbaar onderwijs geven."

Bij dit art., men ziet het, heeft de vrijheid van onderwijs groot belang: het stelt de voorwaarden, waaronder het aan een ieder geoorloofd zal zijn lager of middelbaar onderwijs te geven. Daartoe wordt niets gevorderd dan eene akte van algemeene toelating en een getuigschrift van goed zedelijk gedrag, benevens het *visum*, op deze stukken te plaatsen door de aangewezene autoriteiten. Die aan deze voorwaarden voldaan heeft, kan lager of middelbaar onderwijs geven, in bijzondere scholen of in de woningen der ingezetenen (wat men noemt het privaat onderwijs).

Behoudens hetgeen wij betreffende het middelbaar onderwijs bij art. 1 (Nrs. 2281 en 2284) en betreffende het getuigschrift van goed zedelijk gedrag bij art. 8 (Nr. 2324) gezegd hebben, kunnen wij tamelijk wel berusten in hetgeen het besproken art. bepaalt. De laatste alinea van dat art. behoeft echter eenige opheldering, welke ons, zoo wij hopen, zal geworden naar aanleiding der vraag: of men onder kinderen van één gezin, waarvan de alinea gewaagt, ook verstaan kan de weezen en die kinderen, welke in liefdadige gestichten verzorgd worden en die inderdaad allen tot één gezin of, des neen, volstrekt tot geen gezin behooren? Naar onze meening, behoort deze vraag toestemmend beantwoord te worden en moeten deze kinderen even goed als kinderen van één gezin beschouwd worden, als die, welke door een huisonderwijzer of gouverneur opgevoed worden: ter vermijding van alle misverstand is het echter noodig, dat men ten aanzien van de bedoelde alinea duidelijker ingelicht worde, dan in de memorie van toelichting geschiedt.

En hoe nu de gevorderde akte van algemeene toelating verkregen wordt? welke waarde zij heeft? waardoor de bevoegdheid tot het geven van lager of middelbaar onderwijs verloren kan raken? Het wetsontwerp bepaalt dit in het 12e, 13e en 14e art.

Dat betreffende het verkrijgen der akte van algemeene toelating luidt aldus:

»De acte van algemeene toelating wordt verkregen door het afleggen van een kosteloos examen voor eene commissie, jaarlijks door Ons te benoemen, en zoo veel mogelijk zamen te stellen uit schoolopzieners."

Ter toelichting van dit art. diene, dat het tegenwoordig schooltoezigt, dat de wijze waarop tegenwoordig de examina afgenomen worden, dat de rangen, bij de examina tegenwoordig toegekend en dat de vergelijkende examina door de Regering vrij onbewimpeld worden afgekeurd. Van de plaatselijke school-kommissiën wordt weinig gezegd; doch, onder de 86 leden, waaruit nu nog de provinciale kommissiën van onderwijs zijn zamengesteld, zullen er, volgens de Regering, velen zijn, die voor alles behalve voor hunne betrekking geschikt zijn en die zich dan ook maar weinig aan de pligten, welke zij hun oplegt, laten gelegen zijn. De wijze, waarop tegenwoordig de examina worden afgenomen, wordt, verder, veroordeeld, »omdat de zamenstelling der provinciale commissiën van onderwijs medebrengt, dat een behoorlijk onderzoek naar de kunde der aspiranten niet zonder bezwaar is. Ook is er geene genoegzame eenheid. De eene commissie is streng, de andere toegevend; de leerwijze, waarop de eene hoogen prijs stelt, wordt door de andere afgekeurd. Hetzelfde geldt ten aanzien der schoolopzieners en plaatselijke schoolcommissiën, mede in sommige gevallen bevoegd tot het examineren en afgeven van acten van algemeene toelating. Deze acten hebben alzoo eene zeer verschillende, soms vrij geringe waarde." De vier onderwijzers-rangen, tot dus verre bij examina gegeven »en waarvan de hoogste en laagste toch reeds overbodig kunnen worden geacht, kunnen, bij het vervallen der klassifikatie van de openbare scholen van lager onderwijs, voortaan worden gemist." En wat, eindelijk, de vergelijkende examina betreft, zij zijn »minder noodzakelijk. Wel hebben zij menigmaal goede uitkomsten gehad en ook nu en dan verhinderd, dat kortzigtige of partijdige besturen eene slechte keuze deden, doch aan den anderen kant waren er niet geringe bezwaren aan verbonden. Niet altijd werden zij met strenge onpartijdigheid afgenomen; niet altijd werd overeenkomstig den uitslag gehandeld." Op eene geheel andere wijze en door geheel andere personen, dan placht te geschieden, zullen dus voortaan, volgens de Regering, de examina behooren afgenomen te worden. Laat ons zien, welke inrigting door haar te dien einde wordt voorgesteld.

Het examen zal voortaan afgelegd moeten worden, alzoo bepaalt het besproken art., »voor eene commissie jaarlijks door Ons te benoemen, en zooveel mogelijk zamen te stellen uit schoolopzieners." Wat die schoolopzieners zijn, vernemen wij uit artikel 16 en uit hetgeen de memorie van toelichting bij dat art. schrijft. De schoolopziener zal zijn een behoorlijk bezoldigde rijks-ambtenaar, die, als zoodanig, aan geene andere autoriteit onderworpen is dan aan die van den inspekteur. Geene andere, althans werkzame, betrekkingen zal hij met de zijne kunnen vereenigen, opdat hij zich uitsluitend aan de vervulling der pligten, die op hem rusten, kunne wijden. Zulke schoolopzieners nu zal het land er, volgens de wetsvoordragt, 26 tellen. Noord-Brabant, Gelderland, Noord- en Zuid-Holland, elk 3, de overige provinciën elk 2 opzieners. Over het schooltoezigt, door hen te houden, en over de uitgebreide hun toegekende magt zullen wij later te spreken hebben: gaan wij nu slechts na, wat van hen, als examinatoren, gevorderd wordt. Negen hunner dan worden jaarlijks door den Koning benoemd tot leden eener kommissie, die gedurende vijf maanden de meeste hoofdsteden der verschillende provinciën te bezoeken zal hebben, om daar de aspirant-onderwijzers te examineeren en hun de verlangde akte van algemeene toelating ter hand te stellen. Gaat het bezwaarlijk bij de 26 opzieners 9 te vinden, welken het doen dezer rondreize kan opgelegd worden, dan mag het negental door niet-schoolopzieners aangevuld worden: regel echter blijft het desniettemin, dat slechts schoolopzieners tot deze kommissie benoemd worden. Dit wat betreft de zamenstelling dier kommissie, ten opzigte van welke wij het meest wetenswaardige zullen gezegd hebben, wanneer wij aan het bovenstaande toevoegen, dat zij telkens veertien dagen vergaderen zal in eene der volgende steden: 's Hertogenbosch, Arnhem, 's Hage of Rotterdam, Haarlem of Amsterdam, Middelburg en Maastright (bij afwisseling), Leeuwarden en Groningen (bij afwisseling) en Zwolle, en dat »het voldoende schijnt," dat zij eenmaal 's jaars zich, tot het afnemen van examina, in die steden vertoont. Overigens, en dit ten slotte zij herinnerd, dat geen ander dan wat wij duidelijkheidshalve het eindexamen zullen noemen, door hen afgenomen wordt en dat zij het lot van allen, van allen zonder uitzondering, die eene akte van algemeene toelating tot het geven van onderwijs in openbare of bijzondere scholen wenschen te verkrijgen, in hare hand heeft.

Kunnen wij dit goedkeuren? 't Is er verre af. Wij zullen in een volgend Nommer zeggen, om welke redenen wij tegen die inrigting ons met nadruk moeten verklaren.

Den 21 Junij van het jaar 431 was de gansche [illegible] Ephese in bedrijvigheid en angstige spanning. [illegible] honderd en eenige Bisschoppen, voorgezeten door [illegible] grooten heiligen Cyrillus van Alexandrië, legaat van [illegible] Opperpriester te Rome, waren in de kerk St. [illegible] vergaderd. De reden der plegtige zamenkomst was [illegible] de door Nestorius onderwezene dwalingen te onde[illegible] en te veroordeelen, en bijzonderlijk zijn geloof [illegible] de moederschap der Heilige Maagd, wie hij d[illegible] van wezenlijke moeder Gods betwistte. Die dwaling [illegible] innig het hart van het christelijk volk, voor het [illegible] betwiste titel bijzonder veel waarde had en het is [illegible] dat de inwoners der stad Ephese de bisschop[illegible] vergadering omringende, ongeduldig den uitslag d[illegible] handelingen wachtteden. De zitting duurde van [illegible] tends tot aan zonnendergang; maar niets vermo[illegible] vrome spanning der geloovigen. Eenigen, in het hei[illegible] der gezins, wenschten vurig dat de aartsketter N[illegible] veroordeeld en dat Maria in het bezit blijven zo[illegible] den titel van Moeder Gods; de anderen, de k[illegible] ringende waar de bisschoppen vergaderd waren, [illegible] teden hunnen uitgang om te eerder met hunne ui[illegible] bekend te zijn.

Eindelijk was de vergadering geëindigd, en toe[illegible] vernam dat het koncilie had besloten dat Maria [illegible] der Gods moest genoemd worden en den banvloek [illegible] gesproken tegen elk en een iegelijk die anders zou g[illegible] toen liet het volk een ontzaggelijk vreugdgejuich [illegible] Het was een treffend schouwspel; eensklaps [illegible] droefheid door de levendigste blijdschap vervang[illegible] middellijk werd de gansche stad verlicht [illegible] feestelijken tooi gesierd; vuren werden op de [illegible] pleinen ontstoken en de Bisschoppen keerden h[illegible] begeleid door eene van blijdschap dronken men[illegible] brandende toortsen droeg en voor de voeten de[illegible] van het koncilie reukwerken en bloemen strooide [illegible] het wonder dat, in de vijfde eeuw, het geloof [illegible] christenvolk en zijne liefde voor Maria wrochtte[illegible]

Rome heeft nu een schouwspel gegeven dat [illegible] onderdoet voor dat wat wij in herinnering breng[illegible] negentiende eeuw heeft een feest voortgebragt, [illegible] minder het geloof harer kinderen en hunne go[illegible] voor de Koningin der Hemelen eert. Het geta[illegible] Rome vergaderde Bisschoppen den 8 Decemb[illegible] was hetzelfde als te Ephese. Het onderwerp hu[illegible] eeniging was dan ook de verkondiging van een de[illegible] rijkste voorregten van Maria, van dat wat h[illegible] fundament van al de anderen is, en zonder he[illegible] titel van Moeder Gods haar ongetwijfeld niet [illegible] Allerhoogsten zou geschonken zijn geworden. [illegible] God voor Zijne Moeder een schepsel gekozen [illegible] dat slechts een oogenblik in de magt des duive[illegible] dochter der zonde zou geweest zijn? Van nie[illegible] waarde voor het christenvolk, dan de titel [illegible] men het bezit aan de Koningin der maagden [illegible] heeft, was, sedert de vestiging der Kerk, [illegible] werp van het algemeen geloof, en alle eeu[illegible] den gereikhalsd naar de godspraak, die de [illegible] waarheid er van zou verkondigen. Gelijk te [illegible] was het gansche volk in angstige spanning en [illegible] ting, Gode smeekende dat zijn wenschen mogten [illegible] hoord en dat Maria zou verklaard worden zonder [illegible] en in hare ontvangenis rein en zondeloos. Maar [illegible] kiger dan Paus Celestinus, mogt Pius IX-zelf de [illegible] dering voorzitten zijner broeders de Kardinalen, [illegible] chen, Aartsbisschoppen en Bisschoppen van heel de [illegible] Hij behoefde niet een zijner broeders in het Epis[illegible] te treffen, en de hoovaardige Nestorius had in de [illegible] hevene vergadering te Rome geen navolger. De [illegible] van Maria behoefde tegen niemand verdedigd te wo[illegible] en in de schitterende overwinning, door de Koningin [illegible] Hemelen behaald, is er niets overwonnen dan de [illegible] loosheid: alleen de hel heeft gebeefd; de gansche [illegible] heeft toegejuicht, en het dogma, den 8 December [illegible] kondigd in de basiliek van den Prins der Apo[illegible] door den Vikaris van Jesus Christus, was te voren [illegible] kondigd door de stem van al de Bisschoppen en door [illegible] vurige gebeden en smeekingen van al de getrouwe [illegible] deren der algemeene Kerk.

(*Univers*[illegible]

Z. M. heeft benoemd: tot prokureur bij het provinciaal geregtshof in Drenthe en de arrond.-regtb. te Assen, Mr. J. A. Willinge Gratama, en tot prokureur bij de arrond.-regtbank te Goes, Mr. J. H de Laat de Kanter.

Naar wij vernemen, zegt de *N. Nijm. Ct*, heeft de gemeenteraad van Appeltern, met algemeene stemmen besloten in hooger beroep te komen van het vonnis van het prov. geregtshof van Gelderland in de bekende schoolquæstie. Alzoo zal de belangrijke eigendoms-quæstie eerlang aan de uitspraak van den Hoogen Raad der Nederlanden worden onderworpen.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag 19 December.

In deze zitting zijn ingekomen de hoofdstukken XI en XII der Staatsbegrooting voor 1855; benevens de wets-ontwerpen, aangenomen in de avondzitting der Tweede Kamer van den 18den December,

TWEEDE KAMER.

In de avondzitting van gisteren is de beraadslaging gevoerd over hoofdstuk XII der Staatsbegrooting voor 1855 (Onvoorziene uitgaven). Nadat deswege het woord gevoerd was door den heer van Hoëvell en de ministers van Finantiën en van Justitie, is dat hoofdstuk met 50 tegen 3 stemmen aangenomen. Tegen hebben gestemd de heeren: van Hoëvell, Anemaet en van der Veen.

Vervolgens heeft de Kamer in de vroeger vastgestelde orde behandeld de navolgende wets-ontwerpen:

1°. dat tot vaststelling der begrooting wegens den arbeid der gevangenen voor 1855;

2°. dat houdende voorloopige bepalingen betreffende de regterlijke indeeling van den Haarlemmermeer-polder,

3°. dat tot onteigening van percoelen voor de uitbreiding van het station van den Rhijn-spoorweg te Arnhem;

4°. dat tot verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1854 (kosten voor den Haarlemmermeer-polder);

5°. dat tot regeling der ontvangsten en uitgaven van het pensioenfonds voor burgerlijke ambtenaren over het jaar 1855

6°. dat tot aanmoediging van den aanvoer van granen en andere levensmiddelen.

7°. die tot bekrachtigen van provinciale belastingen in Gelderland, Zuid-Holland (I en II), Noord-Holland, Zeeland, Utrecht, Friesland, Groningen, Drenthe (I en II), Limburg Overijssel (A en B);

8°. dat tot inkoop en amortisatie van nationalen rentegevende schuld.

Al deze wets-ontwerpen werden met algemeene stemmen aangenomen met uitzondering van dat onder n°. 2, waartegen de heer van Eck stemde, en dat onder n°. 8, waartegen de heer Sloet tot Oldhuis zich verklaard. Slechts over die onder n°s. 1, 2, 8 had eene korte beraadslaging plaats waaraan deel namen de heeren: Ter Bruggen Hugenholtz, Godefroi, van Rappard, van Eck, van Rappart, de Poorter en de minister van Finantien, van Justitie en van Binnenlandsche Zaken

Zitting van Woensdag 20 December.

In deze zitting is ingekomen een wets-ontwerp tot wijziging van sommige bepalingen der wet van 12 April 1850, nopens de [illegible]terij. Naar de afdeelingen verzonden.

Tot rapporteurs benoemd wegens het voorstel betrekkelijk den rogge-accijns, de heeren: Strens, Schimmelpenninck van der Oije, Donker, Hoffman en van Rappard.

Vervolgens heeft de Kamer in komité het reglement wegens [illegible]kerij behandeld

De vergadering heropend zijnde, was aan de orde het ontwerp van kredietwet van de Marine.

'sGRAVENHAGE, 19 Dec. Morgen zal er wederom zitting worden gehouden, waarin de laatste werkzaamheden voor het reces zullen plaats vinden.

Men houdt het daarvoor dat het reces der Kamer niet lang zal duren.

— Gisteren namiddag heeft er er een hevige storm uit het N. Westen plaats gehad. Voor Scheveningen verkeerde een schip in gevaar, doch het heeft weder zee kunnen kiezen. De heer Burgemeester-strandvonder begaf zich dadelijk daar ter plaatse, om, ware het noodig geweest de vereischte bevelen te geven.

— Het water in de binnengrachten alhier is zoo hoog dat het op vele plaatsen over de kaden heen stroomt. In het hooge gedeelte der stad liggen de kelders waar nooit, of zeldzaam, water inkwam, thans onder water.

— Gisteren heeft aan het lokaal van het Provinciaal bestuur van Zuid-Holland, de aanbesteding plaats gehad van het onderhouden van de groote en andere rijkswegen in de provincie Zuid-Holland gedurende drie achtereenvolgende jaren, ingaande den 1 Jan. 1855 en eindigende 31 Dec. 1855 in acht perceelen, waarvan de volgende personen aannemers zijn geworden, en wel van perceelen: I. C. de Jong Cz. Jz. te Ameide, voor *f* 11,850; II. C. van Berkum te Utrecht voor *f* 11,884; III. C. de Bruin te Overschie, voor *f* 7,920; IV. J. van Seventer te Alblasserdam, voor *f* 5,897; V. C. de Bruin, te Overschie voor *f* 11,430; VI. A. Visser Pz., te Sliedrecht, voor [illegible]; VII. M. Beljers, te Puttershoek, voor *f* 8623; VIII. dezelfde, voor *f* 9784; alle per jaar.

ROTTERDAM, 19 Dec. Wij vernemen nader, dat de Kamer van koophandel en fabrieken hier ter stede zich ter zake van het plaatsen van een **vuurschip** tusschen de Zeeuwsche banken *niet* tot den minister van Marine heeft gewend, maar voorloopig eene commissie van deskundigen heeft uitgenoodigd, een gemotiveerd advies over de doelmatigheid van zoodanigen maatregel, welke door velen verlangd, doch door den minister zoo bepaaldelijd wordt afgekeurd uit te brengen. (*N. R. Ct.*)

— De belangrijke uitvoer, schrijft het *Handelsblad*, van genever naar Frankrijk direkt en over België van ons land, ten gevolge van geoorloofden invoer tegen een bepaald regt, en van het stoken van gedistilleerd uit granen of meelachtige voedingsmiddelen in eerstgenoemd land, schijnt weder den smokkelhandel te verlevendigen. Naar men verneemt, zijn te Antwerpen fusten met water gevuld aangekomen over hier, voor genever uitgevoerd. Als men het aanzienlijk bedrag van den accijns in aanmerking neemt, zal men de waarde van dergelijke gevallen voor de finantiën van het rijk kunnen nagaan en zal dit ook de ambtenaren niet gemakkelijker maken, die op deze zaak reeds schijnen opmerkzaam te zijn gemaakt. (*H.*)

SCHIEDAM, 19 Dec. Tengevolge van het stormachtig weêr en den aanhoudenden regen, is aan de kade van de poldersvaart tusschen de Kethelheul- en Leurbrug, eene verzakking ontstaan, die voor eene doorbraak deed vreezen, waardoor de gansche Westpolder zou zijn geïnundeerd en onberekenbare schade aangerigt zijn. Gelukkig hoopt men het gevaar overwonnen te hebben, waartoe veel is bijgedragen door de hulp, verleend van wege de Holl. IJzeren Spoorweg-Maatschappij. (*N. R. Ct.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

BERLIJN, 20 Dec. De heer v. Usedom, oud-gezant te Rome, is eergisteren avond naar Londen vertrokken om een eigenhandigen brief des Konings aan Koningin Victoria over te brengen. Zijne zending heeft betrekking op het verbond van Pruisen met de Westersche mogendheden.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

LONDEN, 20 Dec. Bij de tweede lezing der wet tot oprigting van een vreemden-legioen, erlangde de voordragt, van wier aanneming eene kabinetskwestie is gemaakt, eene meerderheid van 39 stemmen.

PARIJS, 19 Dec. De *Moniteur* van heden bevat een brief van lord Cowley, den Britschen gezant, houdende mededeeling, dat het Parlement een voorstel aangenomen heeft tot dankbetuiging aan het Fransche leger en de Fransche vloot.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 20 December. Ofschoon men in het alliantie traktaat van 2 December thans minder vertrouwen begint te stellen, schrijft echter de *Constitutionnel*:

»Wij lezen thans in den *Moniteur* de artikelen van het verdrag, doch wij vinden daarin geen van die bepalingen, welke door gewaagde gissingen daarin waren gebragt; geen slooping van zekere vestingen, geen daarstelling van oorlogshavens op zekere punten, geen beperking van het aantal oorlogsschepen, die in de Zwarte Zee zouden mogen varen. Het is mogelijk dat deze onderscheiden punten reeds onder de kontraheerende mogendheden behandeld zijn geworden met het oog op vredes-onderhandelingen, die wel niet waarschijnlijk, maar daarom toch niet onmogelijk zijn; het is selfs mogelijk dat daarover afzonderlijke bepalingen zijn gemaakt, die geheim moeten blijven tot den dag waarop zij door den loop der gebeurtenissen in uitvoering zullen komen. Doch gissen doet missen en alzoo houden wij ons liever aan den thans bekenden tekst van het verdrag, welks bepalingen genoegzaam bewijzen dat wij niet ten onregte reeds dadelijk groot gewigt aan die overeenkomst hebben gehecht. Het is niet zoo zeer eene schrede tot een aldra te bewerken vrede, als wel een stap tot nog meer afdoende doorzetting van den oorlog."

— In de zitting der Cortes van den 13 is een rapport voorgelezen, betreffende een parlementair onderzoek nopens de handelingen van Maria Christina. De kommissie was van oordeel, dat er grond bestaat om een enquête in te stellen. In dezelfde zitting is een adres van den heer Gonzales Bravo ingekomen, waarin deze er op aandringt, dat zijn regeringsbestuur ook door dit ligchaam onderzocht worde.

Waarschijnlijk zal bij de Cortes een ontwerp ingediend worden tot herziening van het konkordaat, strekkende tot verkoop der geestelijke goederen, ten einde daarmede de schuld te betalen ter vervanging van de belastingen op de levensbehoeften.

— In den *Bien public* van Gent leest men:

»De Bisschop en het kapittel van Fulda hebben een protest ingediend tegen eene ministerieele ordonnantie, regelende de volksschool in Hessen.

»Deze ordonnantie behelst eenige bepalingen ten aanzien der geestelijkheid, met het toeverzigt over deze scholen belast.

»De minister heeft verklaard dat het protest der geestelijkheid geen grond had en gelast, dat men de zich verzettende geestelijken, zou behandelen naar de voorschriften van het wetboek van strafregt."

Het Bisdom van Fulda, waaronder Keur Hessen begrepen is, is een der vijf kerkprovinciën van den Bovenrijn. Het gouvernement van Cassel, zoowel als, dat van Darmstadt en Stuttgard, hebben zich weten te matigen en het voorbeeld van Wiesbaden en Carlsruhe niet nagevolgd; en nu, op het oogenblik dat deze gouvernementen met de Kerk vrede schijnen te willen maken, zou men niet gedacht hebben, dat Keur Hessen twist zou gaan zoeken.

— Professor Nuytz, dezelfde wiens leerstellingen door den H. Stoel zijn veroordeeld nu vier jaren geleden, is bij koninklijk besluit van 10 December benoemd tot rector der universiteit van Turijn. Men weet welk een schandaal deze geleerde heeft gemaakt, door zijne stellingen, nadat zij door de Kerk veroordeeld waren, op nieuw staande te houden, onder een vervaarlijk geschreeuw tegen de censuur van den H. Stoel.

Zulke voortreffelijke antecedenten hebben waarschijnlijk het zeer voortreffelijke gouvernement, dat immer betuigt zich gaarne met het Pauselijk gezag te willen verstaan, aanleiding gegeven om aan dezen man hun vertrouwen te schenken. Het Piemonteesche ministerie is zeer geneigd tot verzoening en toont alle blijken van beterschap door vijanden der Kerk in dienst te nemen, door de geestelijke orders van hunne goederen te berooven en door de hand te slaan aan alle kerkelijke eigendommen.

ENGELAND.

LONDEN, 20 December. Men zegt dat de bill betreffende de vreemde hulptroepen welke in het Huis der Lords reeds zoo veel tegenstand heeft ontmoet, alvorens aangenomen te worden, in het Huis der Gemeente, tot hevige debatten aanleiding zal geven. Volgens den *Times* is het ministerie voornemens er een kabinetquæstie van te maken, en zal het de, bill verworpen wordende aftreden. Men laat lord Palmerston reeds optreden, als de man die zich zal belasten met de zamenstelling eener nieuwe administratie.

— Brieven uit New-York van 5 dezer, met de Canada ontvangen, berigten, dat de aanspraak van den prezident daar als zeer gematigd wordt beschouwd. Men dacht dat de heer Bright tot prezident van den Senaat benoemd zou worden.

— Men schrijft uit New-York, dat de lijken van sir John Franklin en van zijne medgezellen, door de expeditie van dr. Kane gevonden zijn, bevroren en volkomen goed bewaard.

DUITSCHLAND.

WEENEN. 19 Dec. De *Oesterreichische Correspondenz* schrijft:

»Het besluit des Keizers waarbij de wapening van alle plaatsen van eenig strategisch gewigt langs de Russische grenzen bevolen wordt, zal vóór het einde van dit jaar ten uitvoer moeten zijn gelegd. Bovendien zal Krakau van eene tweede linie van defensie voorzien worden, en zullen de vestingwerken van Jaleczki en Przemisi worden uitgebreid; laatstgenoemde plaats is thans reeds in staat een beleg te kunnen uithouden."

BERLIJN, 20 Dec. De Mormonen zijn er thans op uit om zich ook in Duitschland te nestelen, vooral in Pruissen. Men heeft daar echter begrepen dat er reeds zoo vele sekten waren, dat men deze sekte der onzedelijkheid zeer goed kon missen. Voor eenige weken zijn een troep zendelingen van dat soort, door de policie uit Berlijn verdreven.

Men verhaalt dat zij op de volgende wijze naar de hoofdstad waren gekomen. De Koning nieuwsgierig om te weten wat die menschen te vertellen hadden, belastte zijn gezant in de Vereenigde Staten, hem alle boeken over de Mormonen te zenden. De opperhoofden der sekte dit vernomen hebbende, meenden, dat het nu tijd was om eene deputatie naar Pruissen te zenden. Deze kwam werkelijk aan en verzocht gehoor bij den Koning. In plaats van dit te krijgen werden zij voor de korrektioneele regtbank gevoerd en hierna hadden zij de eer door de gendarmerie over de grenzen te worden gebragt.

— In de *Berliner Kirchenzeitung* wordt de volgende anekdote verteld:

»De (Protestantsche) aartshertogin Dorothea, weduwe van den laatst overledenen Palatijn van Hongarije, had voor de kleine protestantsche gemeente te Ofen eene kerk laten bouwen, en aan den daarbij aangestelden predikant eenige bijbels voor arme ledematen geschonken. Andere Protestanten, waaronder ook Engelsche zendelingen, hadden mede eenige bijdragen tot dat einde geleverd, zoodat de kerk in het bezit van 121 exemplaren der Heilige Schrift was. De direkteur van policie heeft deze exemplaren, met uitzondering van een enkel, waaraan volgens zijn zeggen de predikant genoeg had, doen verscheuren en naar den papiermolen gezonden, en de opbrengst daarvan, ten bedrage van 21 kreutzer, aan de protestantsche gemeente doen toekomen, waarvoor de predikant eene kwitantie heeft moeten afgeven. — Die kwitantie — voegt het blad er bij — is een veel beteekenend stuk."

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 December.

BEVALLEN (18 Dec.): H. W. Haverkamp, geb. Dukkers, D. G. Hekmeijer, geb. Bol, Z.

OVERLEDEN (18 Dec.): Wed. R. da Silva, geb. Sarphati, 43 j — (17 Dec.): J. H. Hekker, 5 m.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	19 DEC. 4½ u. gebl.	20 DEC. 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	59½	59⅜	à	59½	
Dito Dito	3 "	70⅞	70⅞	"	71	
Dito Dito	4 "	$89\frac{5}{16}$	89	"	$89\frac{5}{16}$	89
O. I. Leening 1844	4 "			"		
Amortis. Syndik.	3½ "	87	86⅞	"		
Handel-Maatschappij	4½ "			"		
Haarlemmermeer	5 "			"		
Aand. Rijn-Spoorweg	4½ "			"		
" Holl. Spoorw.-M.	"			"		
Obligatiën	4½ "			"		
Maatschappij van Weld.	4 "			"		
Aand. Ned. Bank	"			"		
België	4½ "			"		
Dito bij *Rothschild*	2½ "		$48\frac{5}{16}$	"		
Frankrijk, Obligatiën	3 "			"		
Spanje, Onbep. Stukken	1 "	$18\frac{7}{16}$	$18\frac{7}{16}$	"	18½	
Dito	3 "	38		"		
Dito Binnenl. à 6/m.	3 "	$33\frac{9}{16}$	33½	"	33⅝	
Coupon-Bewijzen		$5\frac{5}{16}$	$5\frac{5}{16}$	"		
Amortisable Schuld		4½		"		
Portugal, te Londen	3 "	36⅞	36⅞	"		
Dito Uitgestelde				"		
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816	5 "	99⅞	99⅞	"		
Dito Dito 1828 en 1829	5 "	99¾		"		
Cert. bij dito 1831 en 1833	5 "			"		
Dito	4½ "	85¾		"		
Dito bij *Hope*	4 "	75⅜		"		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	4 "	73⅞		"		
Dito bij id. 5de Serie	4 "			"		
Certifikaten te Hamburg	5 "			"		
Inschrijving in Assignat.	6 "			"		
Certifikaten van dito	6 "	56½	$56\frac{5}{16}$	"		
Engelsche Russen				"		
Polen, Certifikaten	4 "			"		
Dito Aand. met Lot. fl. 500		138		"		
Oostenrijk, Metalliek	5 "	63⅛	62¾	"	63	
Dito Nieuwe 1847	2½ "	$32\frac{5}{16}$	$31\frac{15}{16}$	"	32	
Dito 1851 en 1852	2½ "	$32\frac{5}{16}$	$31\frac{15}{16}$	"	32	
Dito Nieuwe	5 "	72⅞	72¾	"	72⅞	
Dito 1854	5 "	72⅞	72¾	"	72⅞	
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	5 "			"		
Dito	4 "			"		
Aand. met Loting fl. 250	"			"		
Nieuwe dito 1854		*f* 231		"		
Pruissen	4½ "			"		
Amerika, Bank-Aktiën Cert.				"		
Dito Orig.				"		
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 "			"		
Denemarken, Leen. te Lond.	5 "			"		
Louïsiana bij *Hope*	5 "			"		
Braziliën	5 "			"		
Dito 1843	5 "	96		"		
Mexiko	3 "	19¾	$19\frac{5}{16}$	"	19⅝	
Dito Onbepaalde		$19\frac{9}{16}$	$19\frac{5}{16}$	"	19⅝	
Peru	4½ "	67⅛		"		
Grenada, à £ 100	2¼ "	15½	15⅝	"	15⅝	
Dito Uitgestelde		$5\frac{9}{16}$		"		
Ecuador à £ 100			2⅞	"		
Venezuela, à £ 100	3¾ "			"		
Dito Uitgestelde	1¼ "			"		
Grieken, te Londen	5 "			"		

Nat. Met. 65½, ¾.

De markt leverde heden wederom niets anders dan eene flaauwe stemming op, bij algemeen tragen handel.

Koers van het Geld: Beleening 3 pCt., Prolongatie 3 pCt. Diskonto 3 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* $55\frac{15}{16}$	Livorno	2/m.	*f* 38¼
»	zigt	» $56\frac{3}{16}$	Napels		» 85
Bordeaux	2/m.	» 55¼	Petersburg	»	» 1.71½
»	zigt	» 55⅝	Weenen	6/w.	» 28¼
Madrid	3/m.	» 243	Augsburg	»	» 35¼
Cadix	»	» 243	Frankfort	»	» 99¾
Seville	»	» 240	Hamburg	2/m.	» $35\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 241	»	zigt	» $35\frac{9}{16}$
Lissabon	»	» 41½	Londen	2/m.	» 11,65
Porto	»	» 41¼	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45⅝	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Dec. Belg. leen. 2½ pc. 51½, Obligatiën 4½ pc. 90⅞, 1848, —; Spanje 1—3 pc. 18⅛; Binnenl. 3 pc. 33⅝; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 66⅛

PARIJS, 19 Dec. Fransche 3 pc. 68.75; 4½ pc. 94.50; 3 pc. Spanje 34½; id. 1 pc. —; Met. 5 pc. 85; Rom. Leen. 83.

LONDEN, 19 Dec. Consols 91⅝, 3 pc. Spanje buitenl. 39; 1 pc. dito 19; Comité-Bewijzen 5¼; Passive 4½, 5 pc. Rusl. 97; 4½ pc. dito 87½; 4 pc. Holl. 91½; 2½ pc. id. 61½; 5 pc. Sardinië 83; Brazilië 97; 4½ pc. Peru 69½; Gren. uitg. 5½; id. werk. 15½; 3 pc. Mexiko 21⅛; 4 pc. Portugal —; Turkije 5¾; Ecuador —; Wissel op Amst. 11.17¼.

WEENEN, 19 Dec. Met. 5 pc. 82⅞; id. 4½ pc. 72½; Bank-Aktien ——; Wissel op Londen 12.15, Amst. ——; Parijs 147½; Goud —; Zilver —; Nieuwe Leening —.

BERLIJN, 19 Dec. 3½ pc. Pruissische Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; 5 pc. 93½; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 14⅞; Parijs 78¹/₆; Amst. 139⅝; Weenen —; Petersburg 98¼.

HAMBURG, 19 Dec. Spanje 3 pc. 31⅜; id. 1 pc. 17⅝; Rusl. 5 pc. 91; 3 pc. Mexikanen 14¼; 5 pc. Sardinië 78½; Wissel op Amst. 13.2⅜; Londen kort 36.15.

FRANKFORT, 19 Dec. 5 pc. Met. 64⅝; 3 pc. Spanje binnenl. 33; id. 1 pc. $18\frac{5}{16}$; Wissel op Londen 3/m. ——; Amsterdam —; Parijs —; Weenen —.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 19 Dec. De heden gehouden veiling van Krenten en Rozijn is afgeloopen als volgt: van 10/1 booten Krenten zijn 4 booten tot *f* 8 verkocht en 6 booten opgeh.; van 5/1 booten Krenten tot *f* 21 a *f* 32 1/2 4 booten verkocht en 1 boot opgeh. 95 vn Samos Rozijn tot *f* 13 opgeh. en 34 vn. Smirna dito tot *f* 17 opgeh.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 20 Dec. Tarwe. Poolsche in een doen; Roode iets hooger; 131 ℔ b. Pools. *f* 485; 130 ℔ dito *f* 480, *f* 82; 129 ℔ n. Gelders. *f* 415.

Rogge: Inlandsche *f* 2 hooger: 121 ℔ n. Inl. *f* 304; 117, 118 ℔ dito *f* 290, 93. In Buitenl. ging niets om.

Garst prijshoudend; 117 ℔ j. Chevalier *f* 255.

Haver en Boekweit zonder handel.

Op 9 vaten Olie in April ek. 89; Sept., Oct. en Nov. ek. 73 ℒ. *Raapolie* op 6/w. *f* 53¼; Vliegend *f* 52: 1°. Mei ek. *f* 49¾, 50; Sept en Oct. ek. *f* 48½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 43¼; Vliegend *f* 42, *Hennepolie* op 6/w. *f* 48¼. *Raapkoeken* per 1040 st. *f* 85, 90. *Lijnkoeken* per 104 st. *f* 13, 16½.

ROTTERDAM, 19 Dec. Tarwe. 161/2 ℔ Hooglandsche Kleefsche *f* 475, 480; 160/2 ℔ dito *f* 470, 475; 161/2 ℔ Bovenlandsche Ris *f* 445, 455; 160/2 ℔ dito *f* 410. — Rogge. 144 2 ℔ Archangel *f* 335; 102/2 ℔ Overijsselsche *f* 290.

SCHIEDAM, 19 Dec. Rogge. Verkocht: 140/2 ℔ Archangel *f* 318 1/m.; 142/2 ℔ dito *f* 323 kont. — Moutwijn *f* 23; Jenever *f* 28,50; Amst. Proef *f* 29,75, per Ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

ANTWERPEN, 19 Dec. *Koffij*, *Suiker* en *Rijst* zonder omzet.

Granen. Tarwe onveranderd. Rogge iets lager afgegeven.

BORDEAUX, 16 Dec. *Voorloop* 3/6 houdt zich op 200 fr.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 19 Dec. F. C. Beck, Phœbus, Batavia, laatst van Brouwershaven.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Dec. in lading naar:

Keulen	D. Hogewegh, Prins Emil.
"	P. Schuller, Colln N°. 30.
Mainz	J. B. Kierschreiber, Mainz N° 5.
Frankf. & Coblentz	A. Joosten, Frankfort N°. 22.
Manheim	P. M. Itschert, Fortuna.

KEULEN, 19 December aangekomen:

H. Hogewegh van Amsterdam met 3795 centenaren.

Rijnhoogte ARNHEM 19 Dec. 4 el 80 duim.
KEULEN 19 „ 18 vt 3½ „

Advertentiën.

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitg